

Lieta C-218/21**Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu kopsavilkums saskaņā ar
Tiesas Reglamenta 98. panta 1. punktu****Iesniegšanas datums:**

2021. gada 1. aprīlis

Iesniedzējtiesa:*Supremo Tribunal Administrativo* (Augstākā administratīvā tiesa,
Portugāle)**Datums, kurā pieņemts iesniedzējtiesas nolēmums:**

2021. gada 17. februāris

Apelācijas sūdzības iesniedzēja:*Autoridade Tributária e Aduaneira***Atbildētājs apelācijas instancē:***DSR — Montagem e Manutenção de Ascensores e Escadas
Rolantes, S. A.***Pamatlietas priekšmets**

Nodokļi; aplikšana ar PVN; samazinātu PVN likmju piemērojamība rēķiniem par darbaspēku liftu remonta un tehniskās apkopes pakalpojumu sniegšanā

Pamatlietas priekšmets ir apelācijas sūdzība ko iesniegusi *Autoridade Tributária e Aduaneira* (Nodokļu un muitas iestāde, Portugāle) un kurā tiek lūgts atcelt *Tribunal Administrativo e Fiscal do Porto* (Porto Administratīvā un nodokļu lietu tiesa, Portugāle) 2017. gada 16. oktobra spriedumu, ar kuru tika apmierināta *DSR – Montagem e Manutenção de Ascensores e Escadas Rolantes, S.A.* celtā administratīvā prasība atcelt PVN aprēķinus par laikposmu no 2007. gada janvāra līdz 2007. gada decembrim, kopā ar attiecīgajiem procentiem, attiecīgi 123 442,31 EUR un 21 226,57 EUR apmērā.

Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu priekšmets un juridiskais pamats

Savienības tiesību interpretācija; LESD 267. pants.

Prejudiciālie jautājumi

I. Vai ar Eiropas Savienības tiesībām, konkrēti ar [Sestās] PVN direktīvas IV pielikumu, ir saderīga tāda Portugāles PVN kodeksam pievienotā I saraksta 2.27. punkta izpratne, saskaņā ar kuru šis pielikums ietver iepriekš kopsavilkumā izklāstīto faktu izklāstā minētā uzņēmuma veiktos liftu remonta un tehniskās apkopes darbus un paredz samazinātas PVN likmes piemērošanu?

II. Vai ar Savienības tiesībām, konkrēti ar [Sestās] PVN direktīvas IV pielikumu ir saderīga tāda minētās Portugāles PVN kodeksa tiesību normas piemērošana, kurā tiek ņemts vērā arī tas, kas ir noteikts citās valsts tiesību normās, proti, Portugāles Civilkodeksa 1207. pantā, 204. panta 1. punkta [e) apakšpunktā] un 3. punktā, un 1421. panta 2. punkta [b) apakšpunktu] (norma par uzņēmuma līguma un nekustamā īpašuma jēdzienu un par pieņēmumu, ka lifts ir dzīvokļa īpašuma režīmā esošas ēkas kopīpašuma daļa)?

Atbilstošās Savienības tiesību normas

Padomes Direktīva 2006/112/EK (2006. gada 28. novembris) par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (konkrētāk, minētās direktīvas IV pielikuma ar virsrakstu “106. pantā minēto pakalpojumu saraksts” 2) punkts).

Padomes Sestā direktīva 77/388/EEK (1977. gada 17. maijs) par to, kā saskaņojami dalībvalstu tiesību akti par apgrozījuma nodokļiem – Kopēja pievienotās vērtības nodokļu sistēma: vienota aprēķinu bāze (OV 1977, L 145, 1. lpp.), redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar Padomes Direktīvu 1999/85/EK (1999. gada 22. oktobris).

Atbilstošās valsts tiesību normas

Código do Imposto sobre o Valor Acrescentado (Pievienotās vērtības nodokļa kodekss; turpmāk tekstā – “PVN kodekss”), kas apstiprināts ar 1984. gada 26. decembra Dekrētlikumu Nr. 394- B/84 (*Diário da República*, I sērija, Nr. 297, 1984. gada 26. decembra 1. papildinājums), pašlaik spēkā esošajā redakcijā, un it īpaši I saraksta 2.27. punkts (Preces un pakalpojumi, kam piemēro samazinātu likmi), kas ir daļa no VII nodaļas (Nobeiguma noteikumi).

Código Civil (Civilkodekss), kas apstiprināts ar 1966. gada 25. novembra Dekrētlikumu Nr. 47344/66 (*Diário do Governo* Nr. 274/1966, 1966. gada 25. novembra I sērija), pašlaik spēkā esošajā redakcijā, it īpaši 204. panta 1. punkta e) apakšpunkts, 1207. pants un 1421. pants.

2000. gada 4. aprīļa Likums Nr. 3-B/2000 (Par 2000. gada vispārējo valsts budžetu), kas PVN kodeksa I sarakstam pievienoja 2.24. punktu (pašlaik 2.27. punkts).

2002. gada 30. decembra Likums Nr. 32-B/2002 (Par 2003. gada vispārējo valsts budžetu).

2004. gada 30. decembra Likums Nr. 55-B/2004 (Par 2005. gada vispārējo valsts budžetu).

2000. gada 7. augusta apkārtraksts Nr. 30025 un 2001. gada 4. aprīļa apkārtraksts Nr. 30036, ko abus pieņēmusi PVN pakalpojumu direkcija.

Īss pamatlietas apstākļu un tiesvedības izklāsts

- 1 *DSR – Montagem e Manutenção de Ascensores e Escadas Rolantes, S.A.* ir uzņēmums, kas nodarbojas ar liftu, kravas pacelājielīču un konveijera lenšu ražošanu un sniedz arī liftu remonta un tehniskās apkopes pakalpojumus.
- 2 Laikposmā no 2011. gada 11. oktobra līdz 2011. gada 14. novembrim tajā tika veikta nodokļu pārbaude, kuras laikā tas īstenoja savas tiesības tikt uzklausiņtam.
- 3 Pēc pārbaudes beigām, 2011. gada 30. decembrī, tika sagatavots nodokļu pārbaudes akts, kurā nodokļu administrācija secināja, ka *“nodokļu maksātāja situācija ir nelikumīga, jo tas piemēro samazinātu nodokļu likmi sniegtajiem liftu pārbūves un remonta pakalpojumiem, kam, nodokļu administrācijas ieskatā, nav piemērojams šis režīms un kam tāpēc ir jāpiemēro parastā likme. Šajā gadījumā nodokļu maksātājs par visiem izmantotajiem materiāliem izraksta rēķinu ar parasto nodokļa likmi, piemērojot samazināto likmi tikai darbaspēkam. Tāpat arī ir konstatēts, ka nodokļu maksātājs ir ievērojis pārējos minētajos apkārtrakstos ietvertos norādījumus. Tāpēc ir konstatēts, ka darbaspēka vērtībai, par ko izrakstīts rēķīns saistībā ar liftu remonta un tehniskās apkopes pakalpojumiem, ir kļūdaini piemērota samazināta nodokļu likme, taču būtu bijis jāpiemēro parastā likme.”*
- 4 Kad nodokļu maksātājam tika paziņots aprēķīns par iepriekš minētajos apmēros maksājamo PVN, tas cēla prasību tiesā, kas tika apmierināta, pamatojoties uz to, ka darbaspēka pakalpojumiem, kas sniegti liftu remonta un tehniskās apkopes jomā, ir piemērojama 5 % PVN likme saskaņā ar PVN kodeksam pievienotā I saraksta 2.27. punktu (agrākais 2.24. punkts), apstiprinot uzskatu, ka *“lifti ir ēku neatņemama daļa”* un *“neliedzot piemērot šo samazināto likmi par minēto liftu remontu un tehnisko apkopi, ja vien darbi tiek veikti, pamatojoties uz uzņēmuma līgumu, kā noteikts konkrētajā tiesību normā, un ja vien šo likmi piemēro tikai darbaspēkam”*.
- 5 Nodokļu un muitas iestāde pārsūdzēja šo spriedumu iesniedzējtiesā, piebilstot, ka pārsūdzētajā spriedumā esot pieļauta tiesību kļūda.

- 6 Iesniedzējtiesa, piekrītot *Ministério Público* (Prokuratūra) paustajām šaubām par [šīs normas] interpretāciju Savienības tiesību gaismā, nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai divus prejudiciālus jautājumus.

Pamatlietas pušu galvenie argumenti

- 7 Apelācijas sūdzības iesniedzēja pamatlietā norāda, ka Eiropas Savienības Tiesa (turpmāk tekstā – “Tiesa”) jau ir spriedusi par samazināto PVN likmju piemērojamības likumību, un saskaņā ar tās judikatūru ir svarīgi noskaidrot iespēju dalībvalstīm piemērot samazinātu likmi visai [Sestās direktīvas] H pielikumā minētajai kategorijai vai tikai tās daļai; un tas nozīmē - kā Tiesa norādījusi savā 2003. gada 8. maija spriedumā [(Komisija/Francija, C-384/01, EU:C:2003:264, 28. punkts)] - ka samazinātas likmes piemērošanā var aprobežoties tikai ar konkrētiem un noteiktiem preču piegādes un pakalpojumu sniegšanas aspektiem, jo tas saskan ar principu, ka atbrīvojumi vai izņēmumi tiesiskās drošības dēļ ir jāinterpretē šauri.
- 8 Šajā ziņā apelācijas sūdzības iesniedzēja uzskata, ka šajā lietā atbildētājs par visiem izmantotajiem materiāliem izraksta rēķinu ar parasto nodokļa likmi, piemērojot samazināto likmi tikai darbaspēkam, tāpēc liftos sniegto pakalpojumu izslēgšana pamatojas uz Savienības tiesībām, it īpaši uz Priekšlikumu Padomes direktīvai, ar kuru tiek grozīta Direktīva 77/388/EEK jautājumā par samazinātajām pievienotās vērtības nodokļa likmēm (it īpaši 44. punkts).
- 9 Apelācijas sūdzību iesniegusī nodokļu administrācija apstrīd arī atbildētāja apgalvojumu, ka likumā paredzētie izņēmumi tajā ir noteikti skaidri. Proti, esot jāizmanto sistēmiskais, vēsturiskais un it īpaši teleoloģiskais kritērijs, lai izdarītu secinājumu par pareizu attiecīgās tiesību normas interpretāciju, – interpretāciju, kurai, tās ieskatā, ir jābūt šaurai, ievērojot iesniegto pamatojumu, minētā tiesību normas kontekstu un visu filozofiju, kas ir pamatā PVN sistēmas izveidei un attīstībai Eiropas Savienībā.
- 10 Savas argumentācijas pamatojumam tā norāda uz nostājām, kas paustas Eiropas Komisijas paziņojumos par šo tēmu, it īpaši 2003. gada 2. jūnija Ziņojumā COM (2003) 309 galīgā red., kura 3.3.1. punktā ir teikts, ka vairākums valstu, kuras ir piemērojušas šo pasākumu, ierobežoja tā tvērumu atkarībā no ēku vecuma vai pakalpojumu rakstura, un kurā ir apkopoti galvenie iemesli, kuru dēļ ir pavērta iespēja piemērot šim pakalpojumu veidam samazinātu likmi.
- 11 Īsumā sakot, rēķinā par liftu remonta un tehniskās apkopes pakalpojumiem iekļautajai darbaspēka vērtībai tika kļūdaini piemērota samazināta nodokļa likme, lai gan būtu bijis jāpiemēro parastā likme; un tā rezultātā attiecīgi netika iekasēts PVN par iepriekš norādītajām summām.
- 12 Savukārt atbildētājs uztur argumentāciju, kas jau izklāstīta šā kopsavilkuma 4. punktā.

Īss lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu motīvu izklāsts

- 13 Piekrītot Prokuratūrai, iesniedzējtiesa uzskata par “ļoti šaubīgu”, ka, ievērojot pašreizējās Savienības tiesības, būtu pieļaujami rēķinā par liftu remonta un tehniskās apkopes pakalpojumiem iekļaut darbaspēka izmaksas saskaņā ar PVN direktīvas IV pielikumu, saskaņā ar kuru samazināta likme ir piemērojama tostarp šādam pakalpojumam: *“privātu mājokļu atjaunošana un remonts, izņemot materiālus, kas sastāda nozīmīgu daļu no sniegtā pakalpojuma vērtības”*.
- 14 Pretēji apelācijas sūdzības iesniedzējas apgalvotajam, ka konkrētais tiesiskais regulējums ir jāinterpretē šauri, tādējādi izslēdzot no tā piemērošanas jomas liftu labošanas pakalpojumus, iesniedzējtiesa uzskat, ka Tiesas judikatūrā nav konkrēti spriests par PVN kodeksam pievienotā I saraksta 2.27. punktā ietvertās tiesību normas, uz ko balstījās pārsūdzētā sprieduma argumentācija, atbilstības jautājumu.
- 15 Ja tiktu pieņemta nodokļa maksātāja argumentācija, kam ir piekristis pārsūdzētajā spriedumā, samazinātās likmes piemērojamība šajā lietā izrietētu no tādas dzīvojamās ēkās veicamo uzņēmuma līguma darbu jēdziena interpretācijas, saskaņā ar kuru šajā jēdziena ietilpst arī liftu remonta pakalpojumi.
- 16 Ar pirmo prejudiciālo jautājumu ir gribēts tieši noskaidrot, vai, ievērojot PVN direktīvas IV pielikumu, valsts tiesību norma, kas ietverta [Portugāles PVN kodeksam pievienotā I saraksta] 2.27. punktā, ir jāsaprot tādējādi, ka tā ietver vai ka tā neietver minētos pakalpojumus.
- 17 Ar otro prejudiciālo jautājumu ir gribēts noskaidrot, vai ir jāsaprot, ka, tā kā civiltiesiskā izpratnē lifti ir uzskatāmi par ēkas kopīpašuma daļu, šī kvalifikācija ir *qua tale* ekstrapolējama arī uz nodokļu jomu (kā uzskata atbildētājs uzņēmums) vai arī gluži pretēji ir nodokļu jomā ir jāinterpretē šauri (kā uzskata apelācijas sūdzību iesniegušī nodokļu administrācija).
- 18 Īsumā sakot, abiem jautājumiem ir viens mērķis, proti, saņemt no Tiesas skaidrojumu par to, kura no abām pretmetīgajām nostājām – nodokļu administrācijas šaurākais redzējums vai atbildētāja uzņēmuma plašākais redzējums – ir jāpieņem, ievērojot Savienības tiesības, it īpaši PVN direktīvas IV pielikumu, attiecībā uz samazinātas nodokļa likmes piemērojamību konkrētajiem pakalpojumiem.